

Mannen som gjorde Sverige till sitt hem genom sångerna

Berättelse

Cornelis Vreeswijk föddes den 8 augusti 1937 i den lilla hamnstaden IJmuiden i Nederländerna. När han var tolv år flyttade familjen till Sverige, vilket skulle förändra hela hans liv. De bosatte sig i trakten kring Ekerö utanför Stockholm, och den unge Cornelis fick lära sig ett helt nytt språk. Få kunde ana att just det språket en dag skulle bära några av de mest älskade visorna i Sverige.

Som ung prövade Cornelis många olika yrken och studerade en tid, men musiken drog honom mer och mer. Han spelade gitarr och sjöng med en hes, sträv röst som lät helt annorlunda än andra sångare. År 1964 kom hans första skiva, "Ballader och oförskämdheter", och den blev en stor succé. Plötsligt var den nederländske invandraren en av Sveriges mest omtalade artister.

Det som gjorde Cornelis speciell var att han skrev om vanliga människor, ofta sådana som hade det svårt. Han sjöng om fattiga, om utslagna och om kärlek som gick fel. I sången "Somliga går med trasiga skor" frågar han varför vissa har det bra medan andra inte har något, vilket fick många att tänka till. "Brev från kolonien" blev däremot en rolig och varm sång som barn har sjungit i årtionden. Han kunde alltså vara både allvarlig och lekfull, ibland i samma visa.

Trots framgången var Cornelis liv inte enkelt. Han drack för mycket, hade ont om pengar och hamnade ofta i konflikter. Å andra sidan fortsatte han att arbeta hårt och skrev hundratals sånger genom åren. Han uppträdde, gjorde skivor och spelade även i filmer. Många beundrade honom, även om han själv aldrig kände sig riktigt hemma i rampljuset.

Cornelis Vreeswijk dog den 12 november 1987 i Stockholm, bara 50 år gammal. Han hade då levercancer, en sjukdom som ofta hänger samman med många års drickande. Han blev aldrig svensk medborgare, men det spelade ingen roll. Idag räknas han som en av landets största visdiktare, och hans sånger lever vidare. När någon i Sverige tar upp en gitarr och sjunger om livets glädje och sorg, är Cornelis ofta inte långt borta.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
hamnstad	en stad vid havet där båtar lägger till
visdiktare	en person som skriver och sjunger visor
hes	sträv och raspig röst, inte klar
succé	en stor framgång
omtalad	någon som många pratar om
utslagen	en person som hamnat utanför samhället

ORD	FÖRKLARING
årtionde	en period på tio år
ramplyset	uppmärksamheten när man står på scen
levercancer	en allvarlig sjukdom i levern
medborgare	en person som officiellt tillhör ett land
beundra	tycka mycket om och se upp till någon
lekfull	rolig och full av lek

Läsförståelsefrågor

1. Vilket land kom Cornelis Vreeswijk ifrån från början?
 1. Sverige
 2. Nederländerna
 3. Danmark
2. Hur gammal var han när familjen flyttade till Sverige?
 1. tolv år
 2. tjugo år
 3. sju år
3. Vad var det som gjorde hans röst speciell?
 1. den var hög och klar
 2. den var hes och sträv
 3. han sjöng aldrig själv
4. Vad handlade många av hans sånger om?
 1. kungar och rika människor
 2. vanliga och ofta utsatta människor
 3. djur i skogen
5. Vilken sång nämns som rolig och varm?
 1. "Somliga går med trasiga skor"
 2. "Ballader och oförskämdheter"
 3. "Brev från kolonien"
6. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Cornelis blev svensk medborgare innan han dog.
 2. Hans första skiva blev en stor framgång.
 3. Cornelis hade fyra barn.
7. Varför kunde man säga att Cornelis liv var både framgångsrikt och svårt? (öppen fråga)
8. Vad menas i texten med att hans sånger "lever vidare"? (inferensfråga)
9. Förklara med egna ord varför sången "Somliga går med trasiga skor" fick människor att tänka till. (öppen fråga)
10. Vad dog Cornelis Vreeswijk av, och vid vilken ålder? (öppen fråga)

Facit

1. Nederländerna
1. tolv år
1. den var hes och sträv
1. vanliga och ofta utsatta människor
1. "Brev från kolonien"
1. nej b) ja c) det står inte i texten
- Exempel på svar: Han hade stor framgång med sin musik och blev mycket älskad, men samtidigt drack han för mycket, hade ont om pengar och mådde inte alltid bra.
- Exempel på svar: Det betyder att människor fortfarande sjunger och lyssnar på hans sånger, även många år efter att han dog.
- Exempel på svar: Sången frågar varför vissa människor har det bra medan andra inte har något, och det får lyssnaren att fundera på rättvisa och fattigdom.
- Exempel på svar: Han dog av levercancer när han var 50 år gammal.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten passar för samtal om migration, identitet och hur konst kan förena människor över språkgränser.
Tema: att höra hemma. Lyft gärna kontrasten mellan yttre framgång och inre svårigheter.

Diskussionsfrågor

- Cornelis kom till Sverige som barn och lärde sig ett nytt språk. Vad tror du var svårast med det?
- Han sjöng ofta om människor som hade det svårt. Varför är det viktigt att berätta om dem?
- Finns det en artist eller sångare från ditt land som betyder mycket för många människor? Berätta.
- **Skriv (5 meningar):** Beskriv en sång eller musik som betyder något särskilt för dig och förklara varför.

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Cornelis Vreeswijk (sv.wikipedia.org/wiki/Cornelis_Vreeswijk)
- Nationalencyklopedin (ne.se): Cornelis Vreeswijk
- [cornelis.se](https://cornelis.se/om-cornelis/cornelis-liv/) – officiell sida om Cornelis liv
- Wikimedia Commons: Category:Cornelis Vreeswijk

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Cornelis Vreeswijk föddes 8 augusti 1937 i IJmuiden i Nederländerna och dog 12 november 1987 i Stockholm av levercancer, 50 år gammal. Han flyttade till Sverige med sin familj 1950 (vissa källor anger 1949) och bosatte sig i Ekerö-trakten. Debutalbumet "Ballader och oförskämdheter" kom 1964 och blev en stor framgång. Bland hans kända sånger finns "Brev från kolonien", "Somliga går med trasiga skor", "Cecilia Lind" och "Veronica". Han blev

aldrig svensk medborgare men räknas som en av Sveriges största visdiktare. Osäkerhet: det exakta året för flytten till Sverige varierar mellan källor (1949 eller 1950). Bilden visar honom 1967.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.